



Representantforslag 50 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Sandberg, Christian Tybring-Gjedde, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal

Dokument 8:50 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Sandberg, Christian Tybring-Gjedde, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om at det skal utarbeides en stortingsmelding om rammevilkår for små og mellomstore bedrifter

Til Stortinget

Bakgrunn

Debatten om næringspolitikk dreier seg i stor grad om de store børsselskapene og gjerne med en statlig eierandel. Dette er bedrifter med en stor organisasjon som lettere kan skaffe oppmerksomhet rundt vanskelige rammebetingelser for sin virksomhet. Hoveddelen av bedriftene i Norge er imidlertid mindre bedrifter i privat eie. Forslagsstillerne mener at mer oppmerksomhet må rettes mot deres rammevilkår og den offentlige infrastrukturen dersom det skal legges et grunnlag for vekst over hele landet. Det var 481 720 bedrifter i Norge pr. 1. januar 2010, og 99,5 prosent av foretakene har under 100 ansatte. Det er også slik at 85 prosent av bedriftene har under fem ansatte. I en tid der den globale konkurransen styrkes og landene konkurrerer om å tilby de mest tilrettelagte betingelsene for bedriftsetablering, er det dessverre liten oppmerksomhet i Norge om konkurransedyktigheten for det private aktive eierskapet. Det er et mangfold av eierskap i det norske næringslivet, og det må nå sørges for at mindre bedrifter får rammebetingelser som gjør det mulig med videreutvikling i Norge. I 2009 ble det registrert 38 prosent flere konkurser enn i 2008, noe som viser at virkningene av finanskrisen fortsatt rammer norske bedrifter hardt.

Innledning

Forslagsstillerne mener at man i utformingen av næringspolitikken og rammebetingelser for næringsdrift bør se på vilkårene for de mindre bedriftene først. Det er de små bedriftene som er mest sentrale når det gjelder nyskaping i næringslivet, og hvert år opprettes nye og forsvinner små bedrifter. Det er i de mindre bedriftene mye av dynamikken ligger, og forslagsstillerne mener det nå må utarbeides en stortingsmelding som i full bredde kan presentere utfordringer og muligheter for små og mellomstore bedrifter.

Skatter og avgifter

Norge befinner seg i verdenstoppen når det gjelder skatter og avgifter pålagt landets innbyggere og bedrifter. Dette medfører store utfordringer for bedrifter i internasjonal konkurranse, som ofte har et langt høyere kostnadsnivå å forholde seg til enn sine konkurrenter. Forslagsstillerne mener at den norske skatte- og avgiftspolitikken må endres slik at det gis betingelser som er internasjonalt konkurransedyktige. Forslagsstillerne mener at det norske nivået på særavgifter må bringes ned på nivå med våre viktigste europeiske konkurrentland. Særavgiftene rammer både næringslivet og privatpersoner, og i denne sammenheng er det spesielt grunn til å nevne avgifter på energi og drivstoff.

Arveavgiften er en usosial avgift som også skaper store problemer for næringslivet og fremstår som en særlig skatt på enkelte eierformer. Avgiften skaper blant annet problemer for mange familieeide bedrifter ved eierskifter. Siden flere andre land har fjernet arveavgiften, fremstår den som særnorsk, og den bør fjernes.

Forslagsstillerne viser til at formuesskatten rammer privat eierskap og familiebedrifter. Siden mange europeiske land har fjernet formuesskatten, fremstår den som særnorsk, og den stimulerer til skattemoti-

verte disposisjoner. Forslagsstillerne mener at skal det etableres et skattesystem som motiverer til innovasjon og nyskaping, så må formuesskatten avvikles.

Rapporteringskrav

Offentlige skjemaer og rapporteringskrav er en stor utfordring for mindre bedrifter, som må svare på de samme oppgavene som store bedrifter. Offentlige pålegg krever betydelige arbeidsressurser hos bedriftene og rammer verdiskapningen. Næringslivet bruker henimot 5 000 årsverk på statlige skjemaer og rapporteringer, og bedriftenes kostnader med myndighetenes rapporteringskrav beløper seg til rundt 2,6 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP). Regjeringen gjør lite for å møte dette problemet, og det er ikke satt noen konkret målsetting for reduksjon i offentlige rapporteringskrav, noe som flere andre land har gjort. Forslagsstillerne mener det må gjøres en innsats for å redusere rapporteringsbelastningen for næringslivet og viser i denne sammenheng til Representantforslag 8:15 S (2009–2010) om forenklinger i rapportering, skjemaer og regelverk for næringslivet.

Kapitaltilgang

God tilgang på risikokapital for bedrifter i alle faser er nødvendig for at virksomheter skal ha mulighet til videreutvikling og markedstilpasninger. Det norske skattesystemet og det høye skattenivået stimulerer ikke til investeringer i næringsdrift og gjør at det er lite tilgjengelig privat risikokapital. Kapitalmangelen er et hinder for videreutvikling av bedrifter og kommersialisering av ideer. Forslagsstillerne mener at mer av statens kapital bør settes i arbeid i et offentlig-privat samarbeid for å styrke det norske risikokapitalmarkedet. Forslagsstillerne mener dette kan gjøres gjennom opprettelse av nye fond organisert etter en fond-i-fond-løsning som også vil utløse mer privat risikokapital. At en slik modell fungerer, er suksessen til Argentum Fondsinvesteringer AS et godt eksempel på. Forslagsstillerne viser i denne sammenheng til forslag fremmet i Innst. 8 S (2009–2010) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2010: "Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en utvidelse av Argentum-modellen med fond-i-fond-investeringer til tre nye fond."

Eierskapsorganisering

Det er flere måter å organisere et eierskap på, og det er viktig at det finnes organiseringsformer i Norge som er konkurransedyktige. Forslagsstillerne vil i denne sammenheng vise til de utfordringer som aksjeselskapsformen møter. Mange velger i dag en registrering i utlandet gjennom Norskregistrerte utenlandske foretak (NUF) som et alternativ. Det er viktig at vår selskapslovgivning utvikles i takt med landene

rundt, slik at det fortsatt er attraktivt å bruke selskapsformene. I EU drøftes det forslag om å opprette en ny selskapsform kalt privat europeisk selskap med laveste krav om aksjekapital på 1 euro. I Sverige vurderer nå regjeringen å redusere minste tillatte aksjekapital i aksjeselskaper fra 100 000 sek til 50 000 sek. Forslagsstillerne mener at kravet om minste aksjekapital på 100 000 kroner for aksjeselskap i Norge nå må revurderes. Det må også gjøres noe med den lovbestemte revisjonsplikten for mindre aksjeselskaper, der denne plikten bør fjernes for selskaper med en omsetning på mindre enn 10. mill. kroner.

Infrastruktur

Moderne veisystemer er av sentral betydning dersom det skal være grunnlag for bedriftsutvikling over hele landet. Det må satses aktivt på veibygging og vedlikehold, og dette vil også kunne legge grunnlag for nye bedrifter i distriktene med langt bedre markedsmuligheter og lavere kostnader enn det er grunnlag for i dag. Forslagsstillerne vil i denne sammenheng vise til forslag fremmet i Innst. S. nr. 163 (2006–2007) om Et aktivt og langsiktig eierskap: "Stortinget ber Regjeringen opprette et infrastrukturfond, pålydende 300 mrd. kroner."

Konkurransen

Forslagsstillerne viser til at for små og mellomstore bedrifter er det av stor betydning at det er et effektivt konkurranseregelverk som kan åpne sektorer preget av offentlige monopolbedrifter for konkurranse. Forslagsstillerne mener at konkurranse- og markedsbaserte løsninger også er den mest fornuftige måten å organisere produksjonen av offentlig finansierte velferdsoppgaver på. For å sikre fremtidig vekst og grunnlag for nye virksomheter er det av sentral betydning å ha et konkurranseregelverk som håndheves effektivt og at Konkurransetilsynets kompetanse styrkes. Forslagsstillerne mener at Konkurransetilsynet skal fristilles fra politisk overstyring og at konkurranseregelverket skal utvides til flere sektorer. Effektiv konkurranse legger grunnlag for nye bedriftsetableringer og øker valgmulighetene for forbrukerne.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en stortingsmelding om rammevilkår for små og mellomstore bedrifter.

3. februar 2010